X. évfolyam, 43. szám
1954 október 21.
Ára 70 fillér

Ludas Matyi

Öröm a háznál

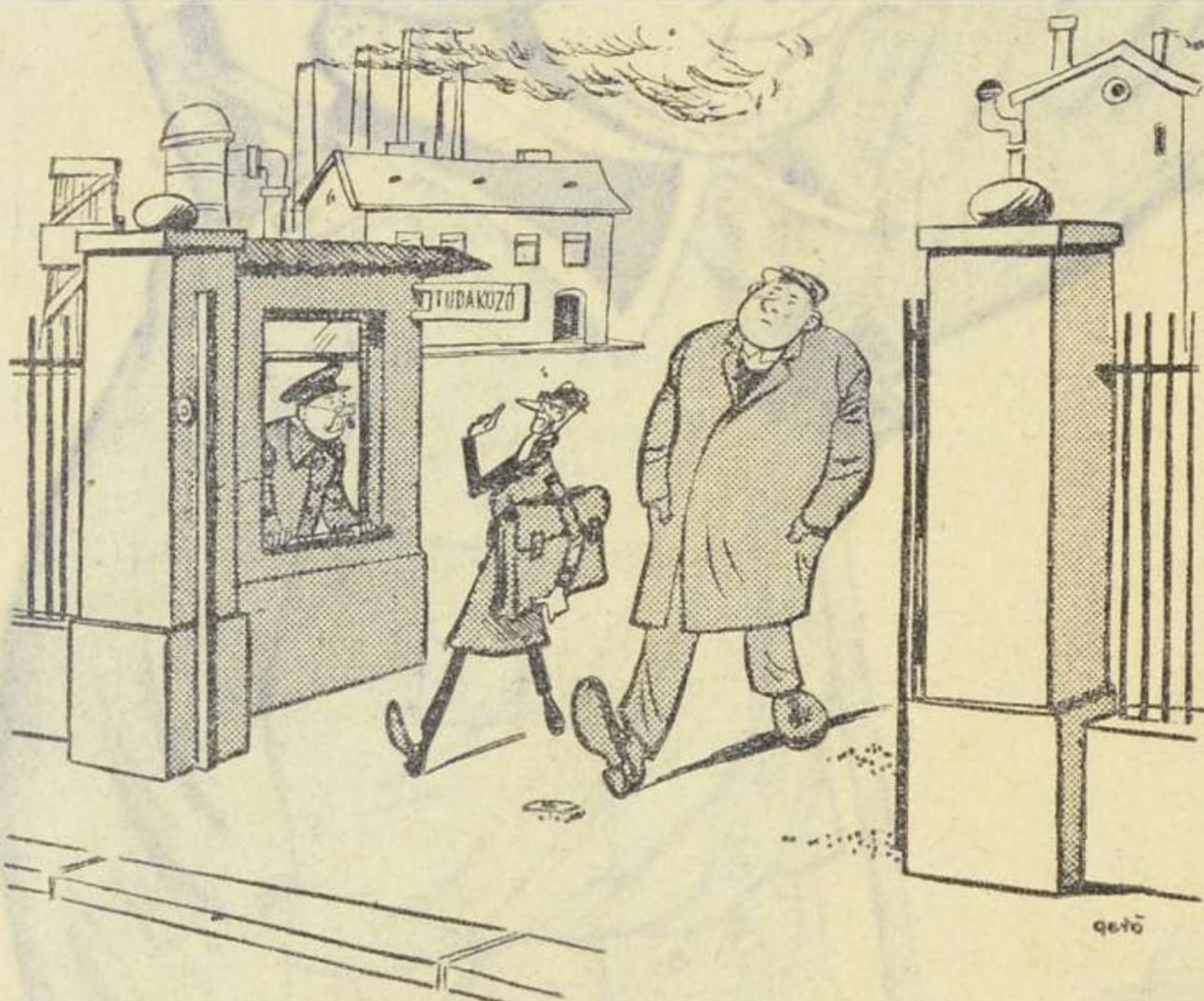
Benelux: Örülünk, hogy ismét egyenrangú félként üdvözölhetjük!..

Churchill intelme Franciaországhoz

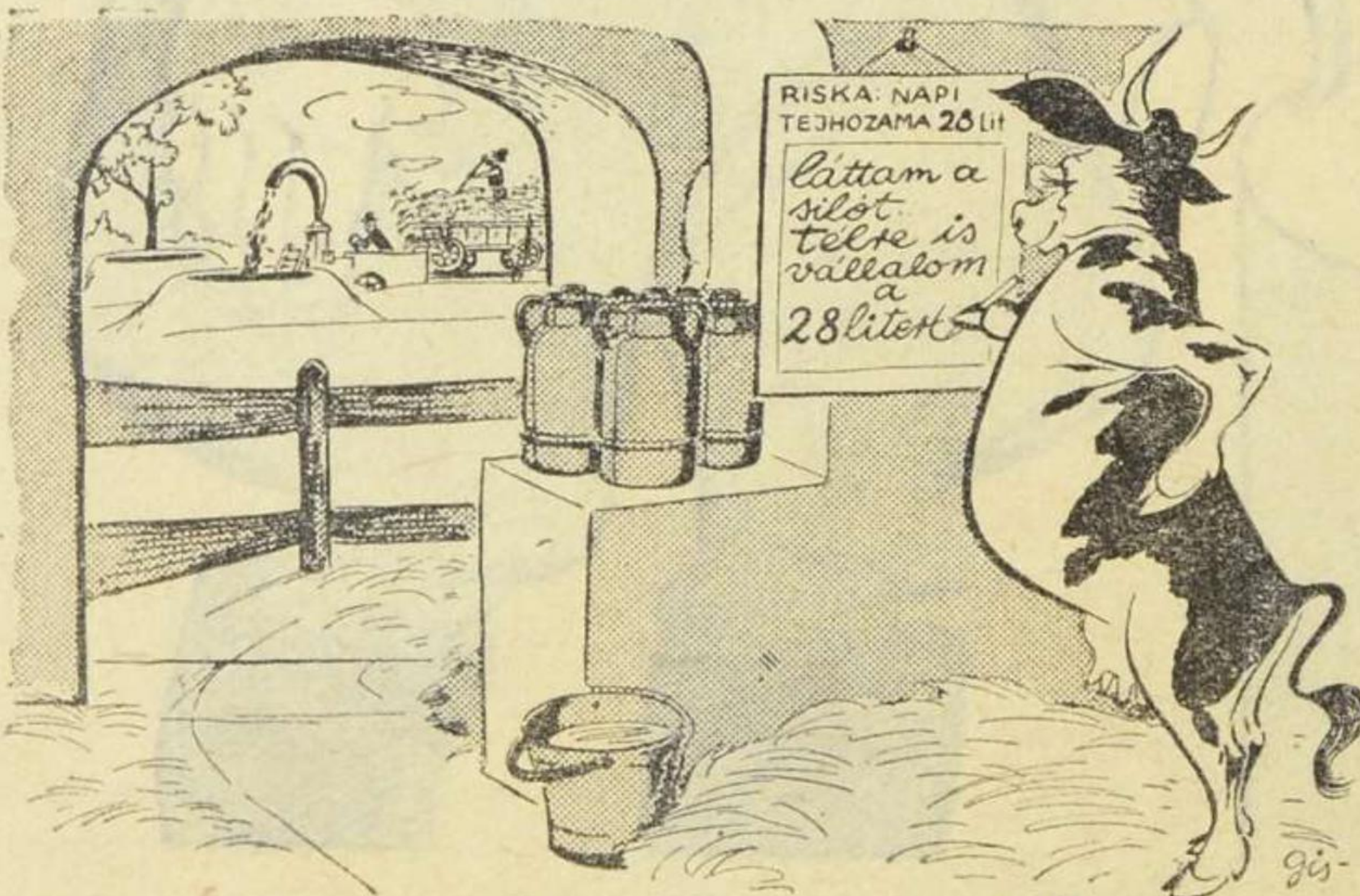
Churchill (Mendes France-hoz): Valamennyiünk biztonsága megköveteli, hogy jó előre gondoskodjunk védett fedezékről...

Ami biztos — az biztos!

— Pintér bácsi! A minisztériumba megyünk, kiverekedni a nyersanyagot!

A megelégedett tehén

GÁDOR BÉLA:

Naftalin

Tegnap reggel, amikor kiléptem a kapu elé, régen hallott ismerős hang ütötte meg fülemet. Vacogtak a fogaim. Télies hangulat fogott el a szürke, párás reggelben, mintha a hó szagát éreztem volna. Fázósan megborzongtam, a vékony lódenkabát alatt és mélyet sóhajtottam. Ki kell szedni a téli holmit a naftalinból.

De mért e sóhaj? — csaptam le magamra hirtelen, mert ilyenkor reggel még rendkívül élesen figyelem magam és filozófikus elmélyedésre is hajlamos vagyok. Hátrakulcsoltam a kezem és fejemet leszegtem. Igy sétált Schopenhauer Arthur is a folyó partján, amikor rájött arra, hogy a világ csak akarat és képzet, amiből az következik, hogy legjobb, ha megöljük magunkat... Talán öregszem és már fáj az évszakok váltakozása? Ebben lehet valami, hiszen a napokban gondoltam arra, milyen unalmassá válik az embernek lassacskán a négy évszak egymásután következése. Miért nincs egy ötödik vagy hatodik évszak, amely meglepné az embert valami váratlan fordulattal. Hjaja, barátocskám, csak ne fölényeskedj! Nem unod te az évszakokat, hanem ellenkezőleg: reszketve búcsúzol tőlük. Még néhány ősz, rúgsz egyet, bekaparnak, aztán mérgelődhetsz, hogy a MUOSZ-tól nem is a főtitkár jött ki búcsúztatni, hanem egy slapaj...

Borongós, hideg, naftalinszagú gondolatok gyötörtek egész nap. Délután felnyitottam a szekrényt, amelyben a téli ruhákat őrizzük. Ott lógtak a holmik naftalinba balzsamozva, gyűrötten, öregen, dideregve. Egyenként végigmustráltam őket. A szürke kasha-nadrág még elég tűrhető állapotban van, bár a szövet már elvesztette rugalmasságát és kissé túlzott állhatatossággal őrzi térdem kecses formáit... A sötétszürke ruha még teljesen új, tavaly csináltattam. A barna zakó is megteszi. Igaz, hogy a gomblyukak táján már foszladozóban van és a válla is kissé hepehupás, de hát édes istenem, nem vagyok jampec. Nem mondom, volt idő, amikor még törődtem ilyesmivel. Amikor még szívem leghőbb vágya az volt, hogy kockás kabátom és sárga szarvasbőrkesztyűm legyen s ezzel bűvöljem az őzszemű lányokat a Szigeten. Sokáig nem adtam fel a harcot, hogy szép legyek, magas és daliás. Feltűnően elegáns szerettem volna lenni, hogy annál nagyobb meglepetést keltsen élénk szellemem és hűséges, meleg szívem, amely a legújabb divatú zakó mögött dobog... De hol vagyok én már ettől. Ma már tudom, hogy a ruha csak arra való, hogy fázós tagjaimat beborítsa, a többi mind hiúság, ostobaság...

Igy morfondíroztam az enyészetszagú szekrény előtt, amikor tekintetem a télikabátomra esett és hirtelen összefacsarodott a szívem. Hogy megöregedett szegény! Ráncosan, züllötten, vedletten függött ott, mintha felakasztotta volna magát. Kivettem a kabátot, leültem és szeretettel teregettem térdemre a megkinzott szövetet. Nem, azt már nem lehet felvenni. De mit tegyek? Egy új kabát jókora summába kerül és érdemes? Ki tudja, hány esztendőm van még? Rettenetes! Vegyek egy kabátot, amelyet mindennap azzal a tudattal öltök magamra, hogy túl fog engem élni!? Nézzük csak meg mégegyszer, valóban olyan rémes? Hiszen a mult télen még hordtam, a tél végén egy napon levetettem és azóta egyszer sem volt rajtam Tehát voltaképpen olyan, mintha tegnap vetettem volna le. Eszembe jutna, hogy január 27-én új kabátot vegyek, ha az még január 26-án jó volt nekem? Nem, nem, ez balga előítélet, amelynek nem ülünk fel. Jó lesz még ez a kabát...

Frissen felpattant az ajtó és a feleségem jelent meg az előszobában.

— Mutasd azt a kabátot! Ezt nem lehet többé viselni! Eladjuk a Bizományiban, már kinéztem neked egy szövetet. Sötétszürke. Gyönyörű, olyan, mint egy álom...: És erős, mint a vas. Száz évig fog tartani...:

Holnap megvesszük a szövetet. Sose halunk meg!

A plakátragasztó kedélyes figyelmeztetése...

...azok részére, akik nem éppen vállalati ügyben használják a gépkocsit.

Soha jobb helyen!

Üzemi fogászatot létesítettek a Budapesti Csokoládégyárban.

— No, csak nyissa ki a száját! Maga túl gyakran vizsgálta a minőséget!

Budán, este, záróra után

— Öregem, menj fel a járdára!
— Mit gondolsz, mi vagyok én? Kötéltáncos?!

Hóbortos ötletek

VI.

Pilóta.

(Kaján Tibor rajza)

DARVAS SZILÁRD:

Szalmiák

(Igaz történet)

Lakásunkban megkezdődött a barátaim által még el nem lopott könyveim teljes össze-visszakeverése, fontosirataimnak gyermekeim által papírhajóvá való átalakítása és több más harci játék. Mindezt más szóval nagytakarításnak hívják.

E nagytakarításhoz szükség van többek közt úgynevezett szalmiákra is. E szalmiák ama ritka szeszek közé tartozik, amelyeket sosem tudtam megkedvelni, Orrfacsaró illata eleve lehe-

tetlenné teszi, hogy az ember akár csak egy stampedli erejéig is duhajkodjék vele. Éppen ez a tulajdonsága viszont az, amelyért a takarításnál jóformán nélkülözhetetlen: olyan büdös, hogy a piszok is menekül előle.

Aránylag rövid unszolás után vállaltam, hogy az említett szalmiákszükségletet én fogom beszerezni. Sajnos, bedőltem feleségem propagandájának, — amely mint később tapasztaltam — a nehézségek elkendőzését célozta.

— Leugrasz a festékeshez — mondotta — és hozol három liter szalmiákot.

Az ilyen felületes és túlzott optimizmus jegyében űzött szóhasználat csak a népszerűség hajhászását szolgálja és semmiképpen sem alkalmas a tömegek felvilágosítására.

Ezekután — érzékeny búcsút véve családomtól — két flaskóval a hónom alatt megkezdtem vándorutamat a XIII. kerületben. Ez egyébként Pest legvallásosabb kerülete: minden utca át van keresztelve, némelyik többször is, van olyan utca, amely fölül Csáky, alul Balzac.

Nem telt bele röpke tíz perc s már ott álltam a Csanádi-utca egyik festékkereskedésének pultja előtt. Ekkor még hetyke voltam és magabiztos, még nem törtek meg az évek és a szalmiák után való mohó futkosás. Gőgösen a pultra csaptam a két üveget és amúgy magyarosan elkajátottam magamat:

— Hej, csapláros, száz szál gyertyát és három itce szalmiákot ide az asztalra!

Ám a korcsmáros, akarom mondani, a festékes, komoran végigmért és csak annyit mondott:

— Nincs!

Látva megdöbbenésemet, annyit még hozzátett, hogy alig egy puskalövésnyire van egy másik festékes, valahol a Lehel-oázis táján, ahol nemrégiben egy szalmiákszállító karavánt láttak.

Innen kezdve aztán csak mentem. Egyik festékestől ki, a másikhoz be. Zarándokutam változatos volt: hol kinevették a szegény vándort, hol szánták, akadtak jótét lelkek, akik meg is kínáltak egy-egy darab pipereszappannal, csakúgy jószívből, hatósági áron, én azonban nem hagytam magam eltéríteni utam céljától és tovább kergettem a mesebeli szalmiákot.

Szakállam közben belepte a zuzmara, járásom roggyanttá vált, szemem üveges lett, nyilván a két üvegtől, ami a hónom alatt volt. Igy bandukoltam teljes apátiában, amikor egyszer a Csáky-utca táján ismerős illat facsarta meg az orromat. Épp jókor, már jártányi erőm se volt.

— Szalmiák... édes szalmiák... — hörögtem és beestem egy festékes bolt ajtaján.

Mikor magamhoz tértem, újra elájultam, mert az üzlet tele volt emberekkel, akik mind szalmiákot akartak. Mint a baksist kéregető arab koldusok, hadonásztak a boltos előtt és kórusban üvöltötték:

— Szalmiákot!

Jómagam is beálltam a többi dervis közé és ordítani kezdtem arccal Mekka felé, hogy Mekkapjam a szalmiákot. A festékes effendi komoran mérte a bájitalt és dörmögve átkozódott. Szerencsére minden szót megértettem, mert magyarul beszélt:

— Az anyjuk keservét, mind idegyün a környékről ezért a rohadt szalmiákért... hogy így meg úgy, a többi üzletben nincs... Nincs a fenét! Csak únják a kartársak a ballont emelgetni... pincébe szaladgálni... meg büdös is ...mit bajlódjanak vele... aztán filléres áru, nincs haszon rajta... hát persze elzavarják a vevőt! Az meg mind az én nyakamba jön, hogy a fene ott egye meg őket!

Igy beszélt, miközben kimérte a három litert öt forint tízért. El akartam kapni a kezét, hogy megcsókoljam, de szégyenlősen hátradugta:

— Csak hagyja kartárs, szalmiákos...

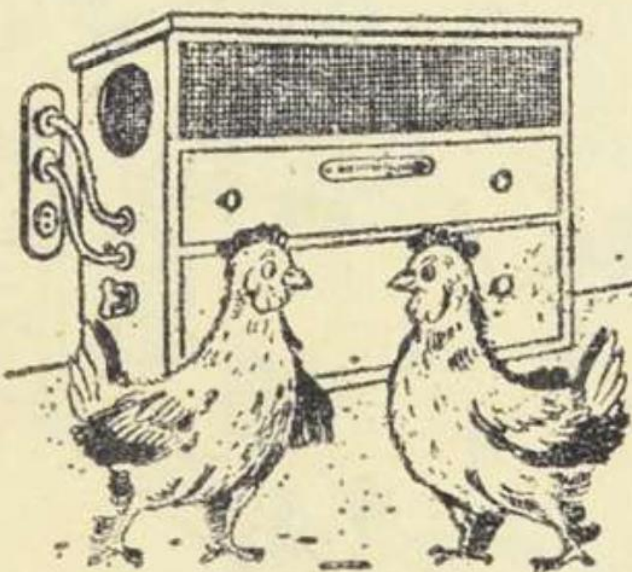
A LONDONI VITÁT...

... nem Londonban döntik el.

Ernst Jazdzewski német rajzolóművész rajza a Ludas Matyi számára.

Éljen a technika!

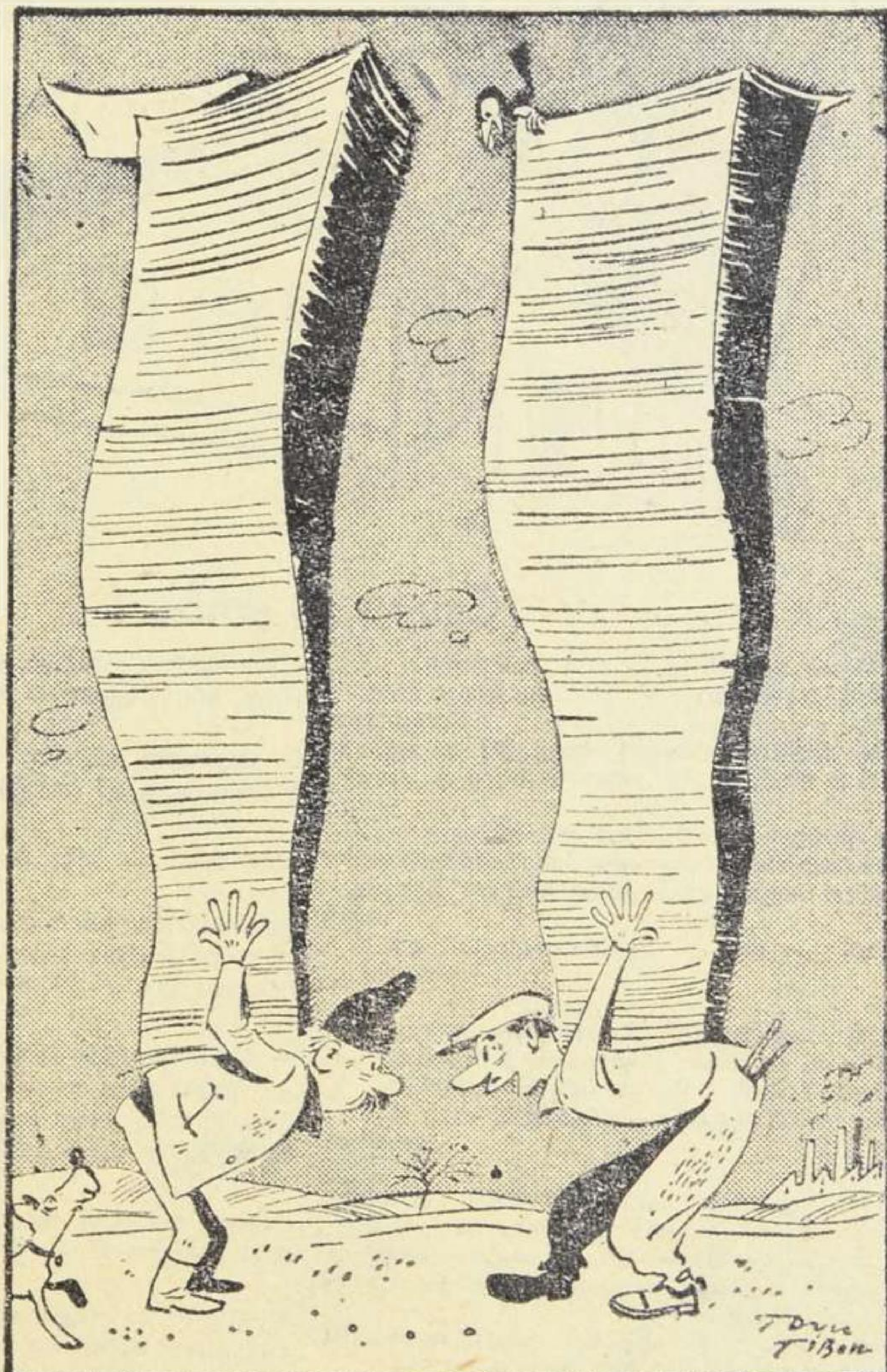

— Amióta ezt a költőgépet kitalálták, sokkal több időm van társadalmi életet élni...

Egyes gépállomásigazgatók figyelmébe!

Különös találkozás

— Odanézz, öcsém, egy év alatt gyűlt össze ez a rendelethalom...

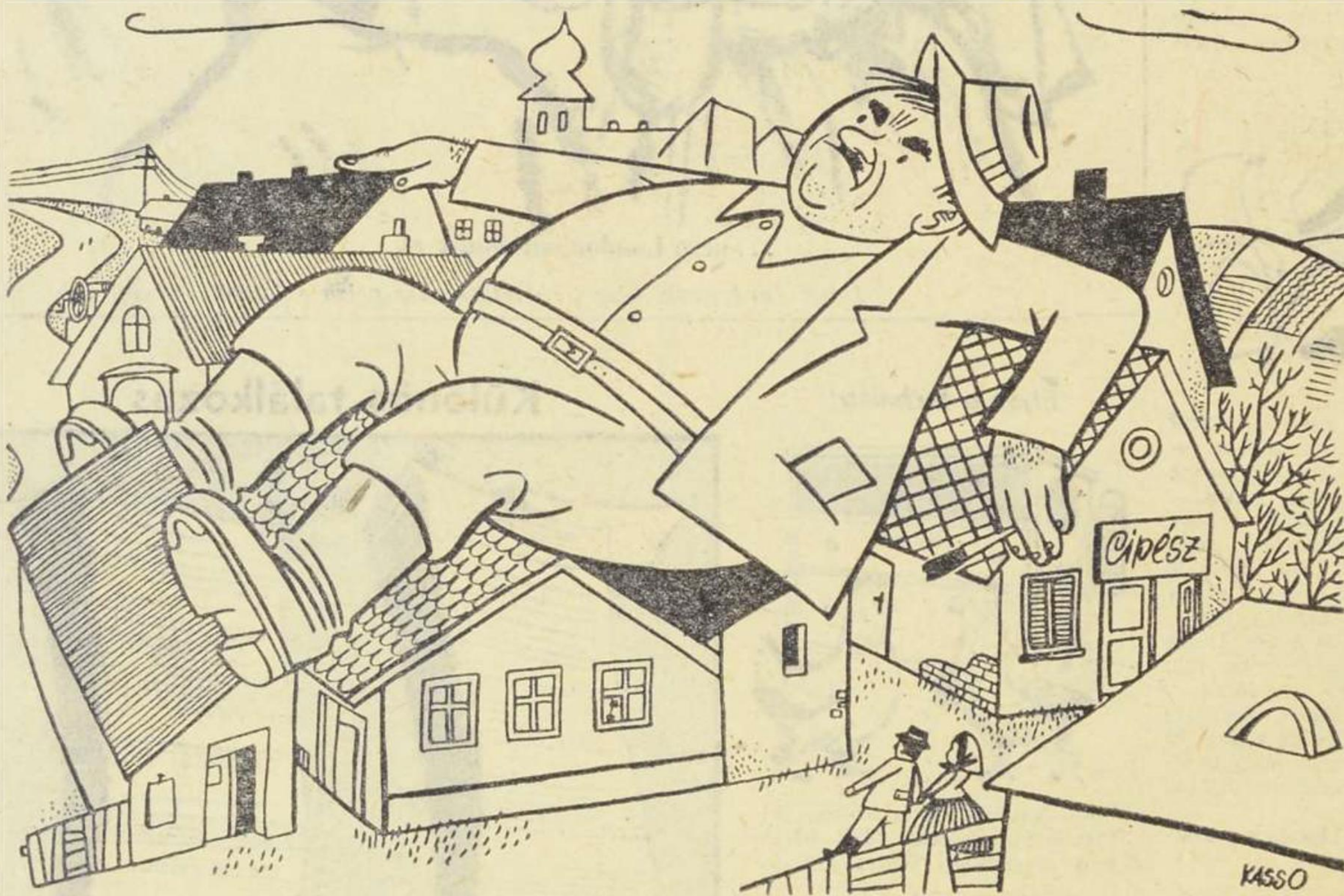
— Mit nézzek rajta, bácsi? Az enyém egy fél év alatt...

Egy megfontolt ember

— Édesapám, azt kérdi édesanyám, hogy mikor akar már szüretelni?
— Ne sürgessetek annyira, hisz' még a tavalyit sem ittuk meg...

Ezt a tanácselnököt sem fogják újra megválasztani!

Csupa jó ember!

Jön az ügyfél. A legelső szobában
Szól szerényen. — Tudom, hogy még korán van.
De, szeretném tudni, hogy áll az ügyem.
Mi a döntés? Az „igen"-e vagy a „nem"?

A döntést a kérdezett már ismeri.
Kedvezőtlen ... S épp ő mondja meg neki?
(Mért legyek én a rossz ember? Legyen más!)
Szól — Menjen át X-kartárshoz az elvtárs! ...

Megy az ügyfél. X-kartársra várni kell
S nem is lehet zavarni őt bármivel.
Órák telnek, míg az ügyfél bemehet.
De, — X-kartárs se mondja meg a „nem"-et

Sőt, X-kartárs, mint pártfogó tetszeleg
Szereti, ha szeretik az emberek
Ezért így szól: — Óh, az ügyet ismerem!
Bevallom, hogy nagyon tetszik is nekem.

De a döntés — ugyebár — nem rajtam áll.
Felvilágositást itt hát nem talál. —
„Ipszilonhoz" fáradjon át az elvtárs!
Mért én legyek a rossz ember? Legyen más!)

„Ipszilonnak" zokon esik szerfelett:
Még, hogy éppen ő mondja meg a „nem"-et!
Ő szerezzen ellenséget magának?
Benne ilyen jó balekot találnak?

Épp ezért — bősz buzgalommal — Ipszilon
Egy papiron hol összead, hol kivon:
Meglapul, mint tóparton a nefelejcs.
Kezével int: — Z-kartárs a referens! ...

— Z-kartársnak szöget üt a fejébe:
Az igazat nem mondják a szemébe?
Ugy látszik, hogy vérmes ember az ipse.
Robbanásig most éppen ő hevítse?

Dehogy teszi! A megoldás legyen más.
Szól Z-kartárs: — Menjen haza az elvtárs!
Minálunk az ügyintézés módszere
Tökéletes. Jobb, ha nem is szól bele.
A döntést, — mely kedvező lesz remélem,
Majd megkapja odahaza — levélben! ...

K. Tóth Lenke

YOGA

Szalavec Laci soha nem fért a bőrében. Tizenöt éves fejjel vándorcirkuszt akart alapítani hatszáz akrobatával, vadsakálokkal, oroszlánokkal és szelídebb keselyűkkel, máskor meg annyira elragadta a gombozási szenvedély, hogy apja—anyja télikabátjáról levagdosta a gombokat. Nemrégiben yogázni kezdett. A harmincas években Selva Raja Yesudián könyvet írt a hinduk sportjáról, a yogáról, a szerző szerint csupán különleges légzési gyakorlatokat kell végezni, s máris hosszú életet, derűt és bölcseséget nyer minden yogázó halandó. Ez a könyv került a mindenre kapható Szalavec kezébe. Azóta nem lehet ráismerni.

„A yoga a rettenetes energiák sportja" — mondotta gyakran és büszkén Szalavec. Osztálytársai tátott szájjal hallgatták a töméntelen újdonságot. Rejtélyes és irtóztató szakértelmet kívánó tornagyakorlatokról beszélt, melyek nemsokára annyira acélossá teszik az izmait, hogy rettegni fog tőle ország-világ, gyökerestől tízméteres tölgyfákat fog kitépdesni s ha úgy tetszik, puszta vállával kidönti az emeletes házakat. A többiekben ilyenkor elhűlt a vér, ő pedig csattogtatni kezdte fogait, melyekkel néhány héten belül minden bizonnyal kettéharapja még a vasszöget is.

Szalavec tízpercekben lement az udvarra, s mint egy szöcske, pillanatonként felszökkent a levegőbe, mert mint mondta, ő a bacillusmentes, ózondús, magasabb yogaszféra levegőjét kedveli, sőt mi több, odahaza gyakran felmegy a padlásra, leemel néhány cserepet, a résen kidugja a fejét, s úgy elégíti ki különleges igényeit. Órák alatt hörgött, yoga-szakkifejezéseket használt, szuszogott, erőlködött, néha pedig elkékült krákogott. Még az utolsó padban is hallani lehetett a légzőszervébe beáramló levegő hangos sercegését. „Ezzel az életmóddal — súgta oda Kazár Vilinek — legkevesebb százötven évig fogok élni, mindhalálig egészséges fogakkal, mert éjjel nyitott ablaknál és takaró nélkül alszom, s a fogvacogás csodálatosan megedzi fogaimat." Aztán hosszú másodpercekig nem vett lélegzetet.

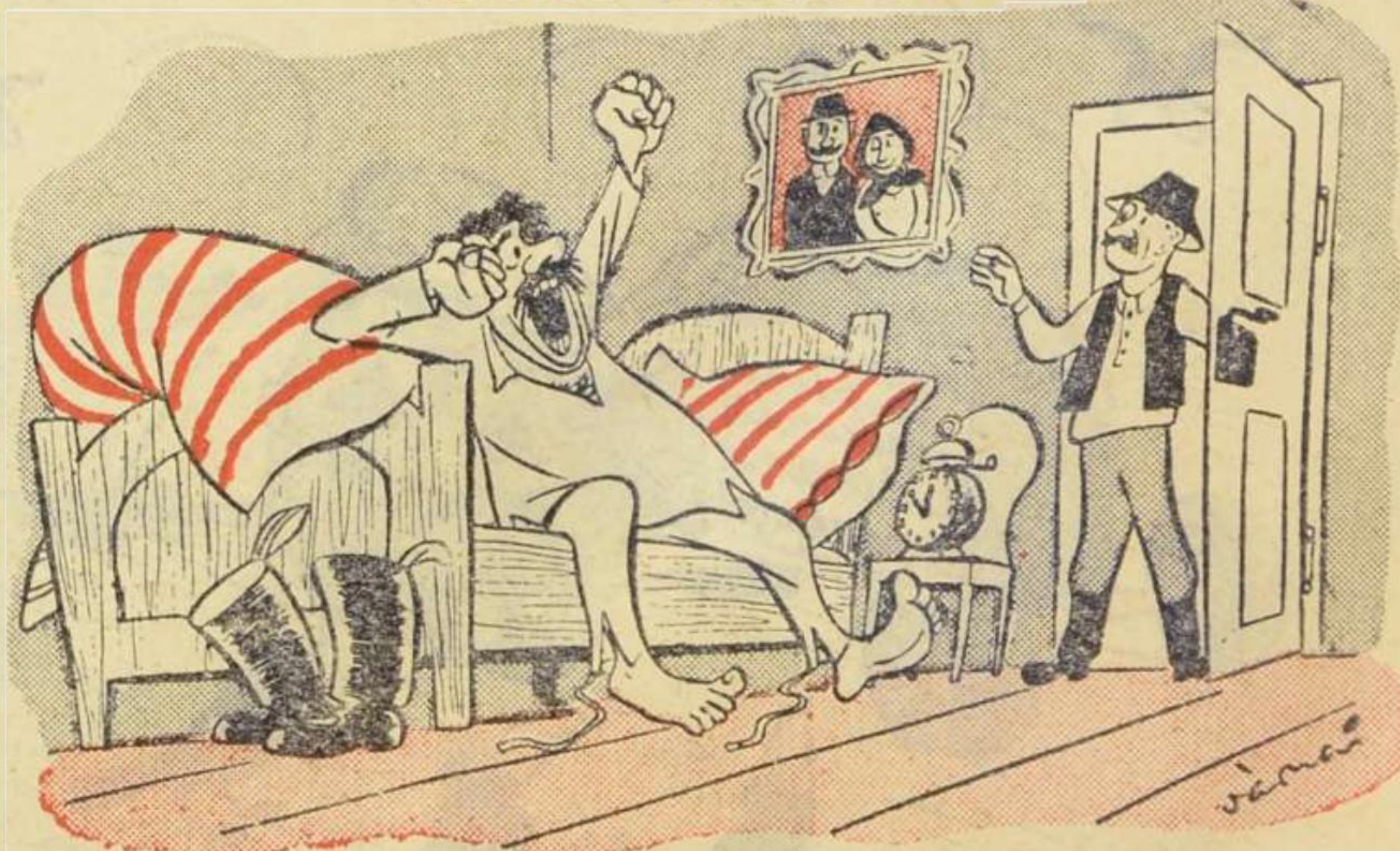
A jövőjét is gyakran ecsetelte: rémítő testi ereje, mellkasa előbb-utóbb olyan csodálatos méretűre növekedik, hogy híre bejárja a földkerekséget, szerződtetik úszóbajnoknak vagy operaénekesnek, s mint mondta, jól meg fogja gondolni, hogy melyiknek menjen. A nők természetesen szerelmesek lesznek belé. Minden utcasarkon randevúzni fog, amerre csak jár, szerelmes lányok hamiskásan kacsingatva, karjukat nyujtogatják feléje majd kérve, hogy azonnal menjenek az anyakönyvvezetőhöz, de ő csak odavet egy csalárd mosolyt, s magabiztos mozdulattal elhárítja a kérelmezők hadát. S egy napon táviratot fog kapni a szépségesen szép olasz filmszínésznőtől, Gina Lollobrigidától, amelyben néhány szívettépő szó olvasható: „Drágám! Erőd és alakod híre hozzám is eljutott. Úgy érzem, egy pillanatig sem tudok élni nélküled. Az esti gyorssal érkezem. Kérlek, gondoskodj az éjjeli szállásunkról. A te Lollobrigidád."

Miközben robusztus termetről és rettenetes energiákról álmodozott, szegény Szalavec állandóan fogyott. Hiába ette kilószámra a vöröshagymát és a vadkörtét. Uzsonnapénzét nem költötte el, hanem gondosan félretette, s úgy tervezte, farkaskutyát fog vásárolni rajta, melyet majd szintén yogára tanít.

Tegnap egy hetedikes nyitott be a nyolcadik bébe, hogy néhány percre kölcsönkérje a szivacsot. Szalavec éppen elemében volt és úgy gondolta, épp itt az ideje, hogy erejét és birkózó talentumát megcsillogtassa osztálytársai előtt, odakiáltott a vendégnek: „Na mi van, kisapám?!" Aztán hozzávágta a nedves szivacsot. A hetedikes nem sejtette, hogy a rettenetes energiák yoga-bajnokával van dolga, elkapta a kötekedő derekát s pillanatok alatt a földhöz teremtette. Szalavec nagynehezen feltápászkodott, leporolta ruháját, egy pillanatra végighordozta tekintetét vigyorgó osztálytársain, aztán szemmelláthatólag elérzékenyülve odafordult a hetedikeshez: „Mondhatom, cimbora, ügyes volt! Hátha még yogáznál!"

Csanádi Ákos

VETÉS HELYETT

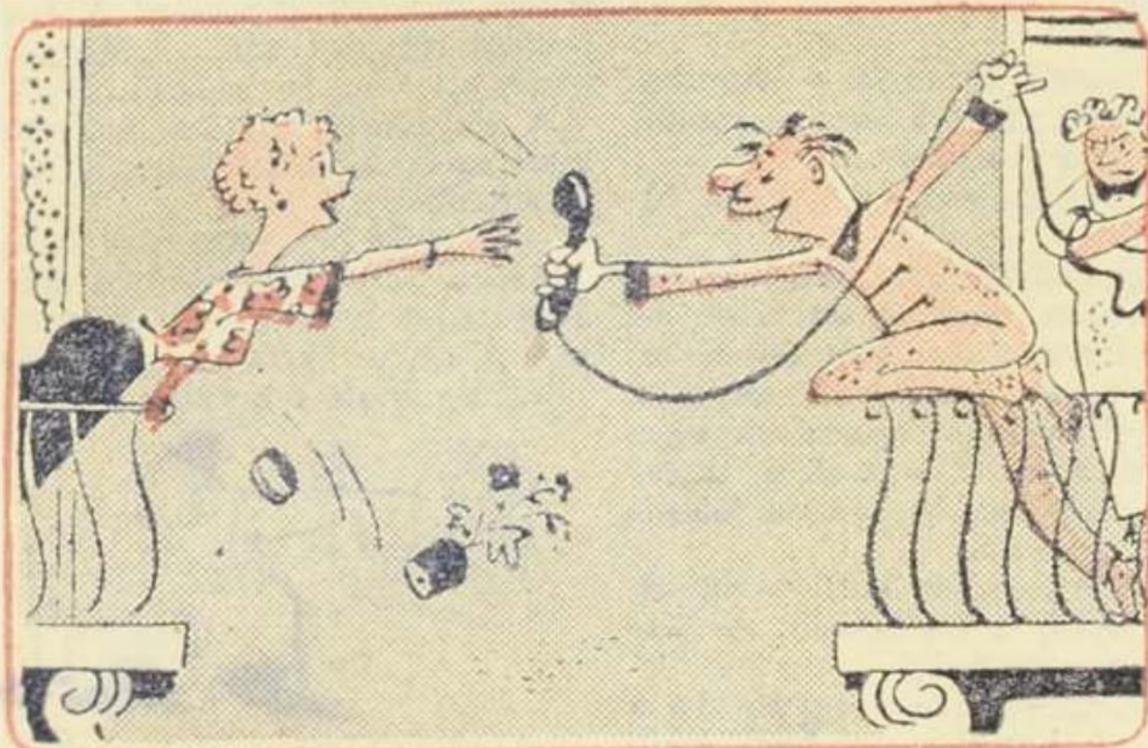

— Éppen most azt álmodtam, komám, hogy tizenöt mázsás búzatermésem lesz...
— Az azt jelenti, hogy nem lesz tizenöt mázsás búzatermésed!
— Miért?
— Mert délelőtt tíz órakor álmodtad, komám.

Toncz Tibor:

Halló — ki beszél?...

Egy fölötte rendes szomszéd

— Kisasszony, telefon! A vőlegénye keresi...

Szombat délben

Programm-megbeszélési tárgyalások...

Tantuszeső

— Bácsi, hozom a dézsát.

Telefonszámla-ragozás

— Én beszéltem sokat?
— Te beszéltél sokat!
— Ő beszélt sokat!

Mire jó a telefon?

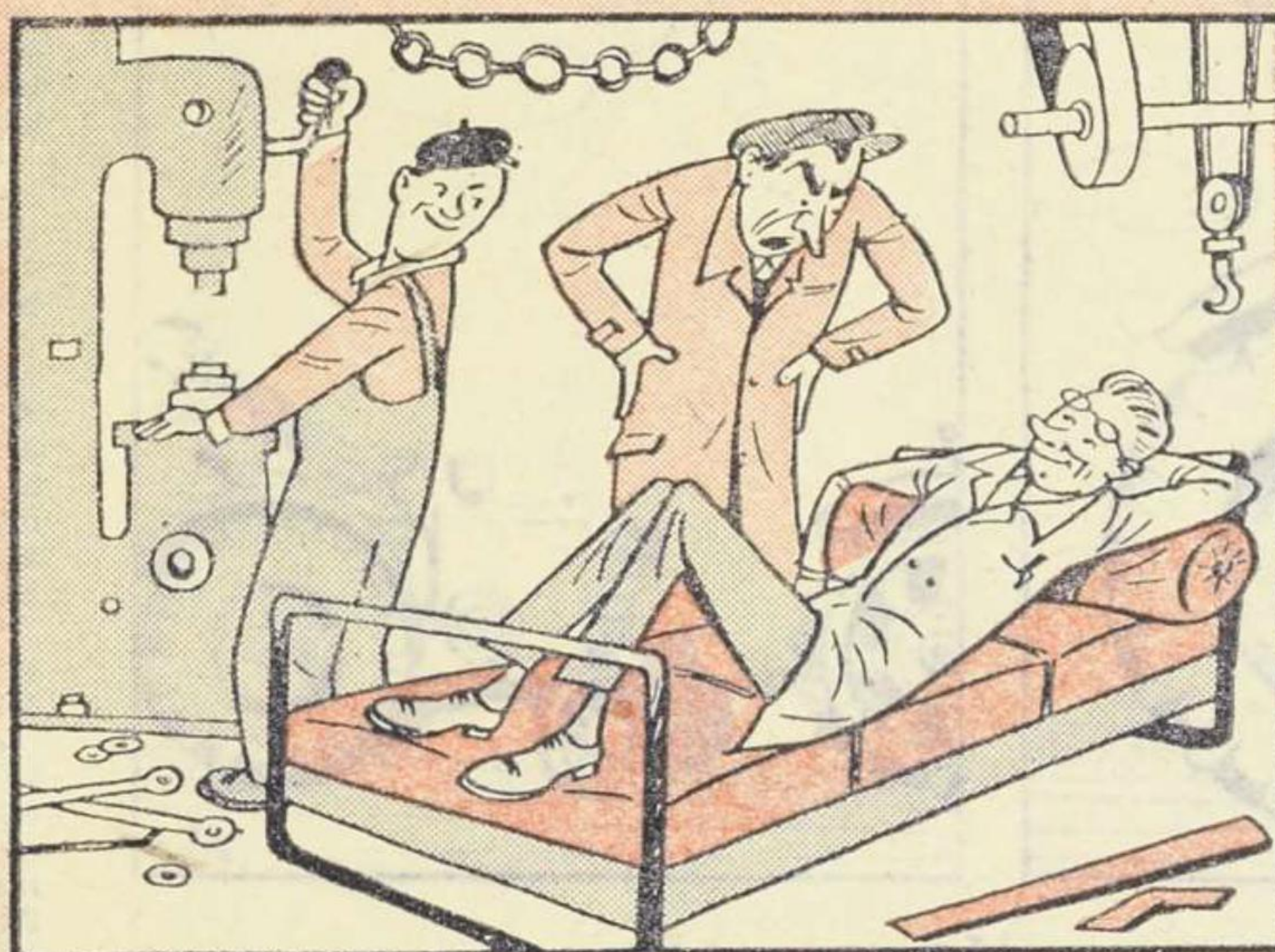

— Nem hiszem szivem, hogy kilenc előtt végzünk az értekezlettel... Most kezdődtek csak a hozzászólások!

AZ 1955. ÉV IPARI UJDONSÁGAI

Rekamiét is készitenek a Ganz Vagonban

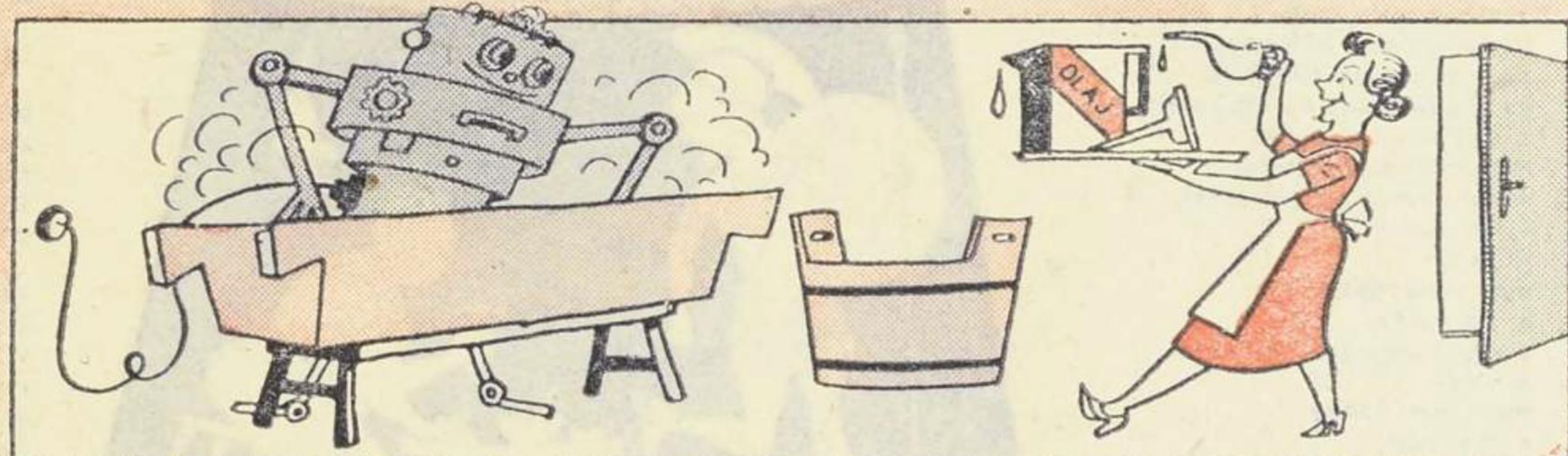
Négy-öt hónapig ég újratöltés nélkül a butángázzal töltött öngyujtó

— Nem szégyeli magát, munkaidő alatt fekszik?!
— Kérem, én a meós vagyok, ellenőrzöm a minőséget

„A túlóvatos"

Két kilogramm ruhát mos egyszerre az új mosógép

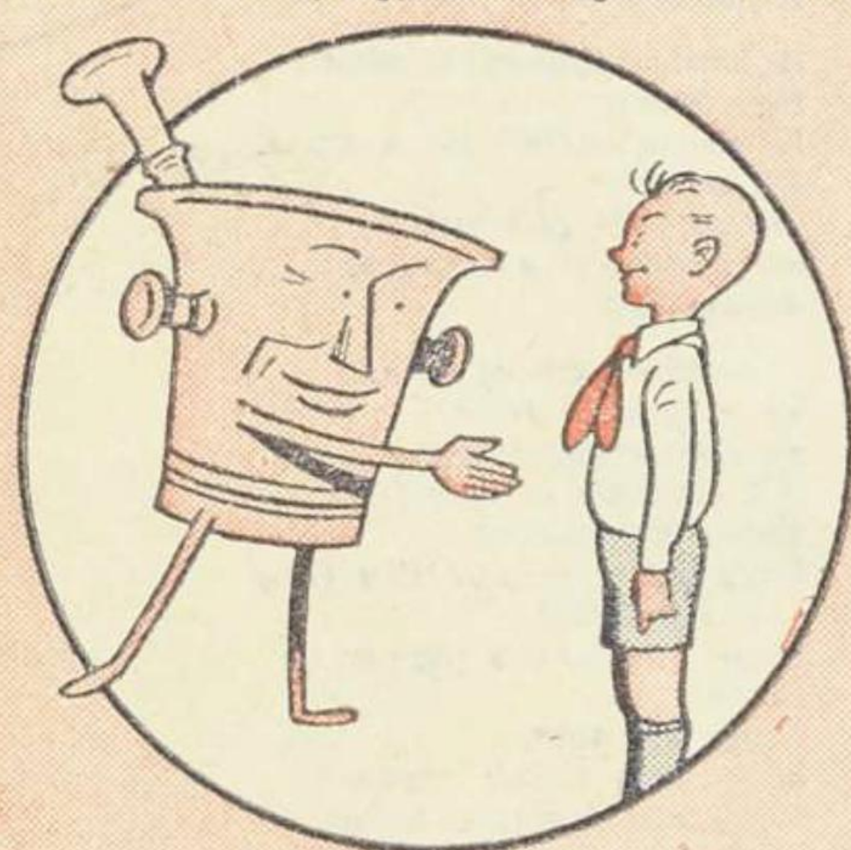
— Tessék Mari, a tízórai!

Kitűnő szőlőíz készül

Eladó: Nem savanyú a szőlőíz...

Tizenöt év után ujra gyártunk sárgarézmozsarakat

— Mozsár: Mi még nem ismerjük egymást!

(Gerő Sándor rajzai.)

Egy „Begyüjtési Állandó Bizottság" naplójából

— Éljen az elnök!

— Ma nem érek rá a begyüjtéssel foglalkozni...

— Ma sem érek rá... Talán majd holnap.

— Nézzük csak, hogy állunk. Ilyen rosszul?

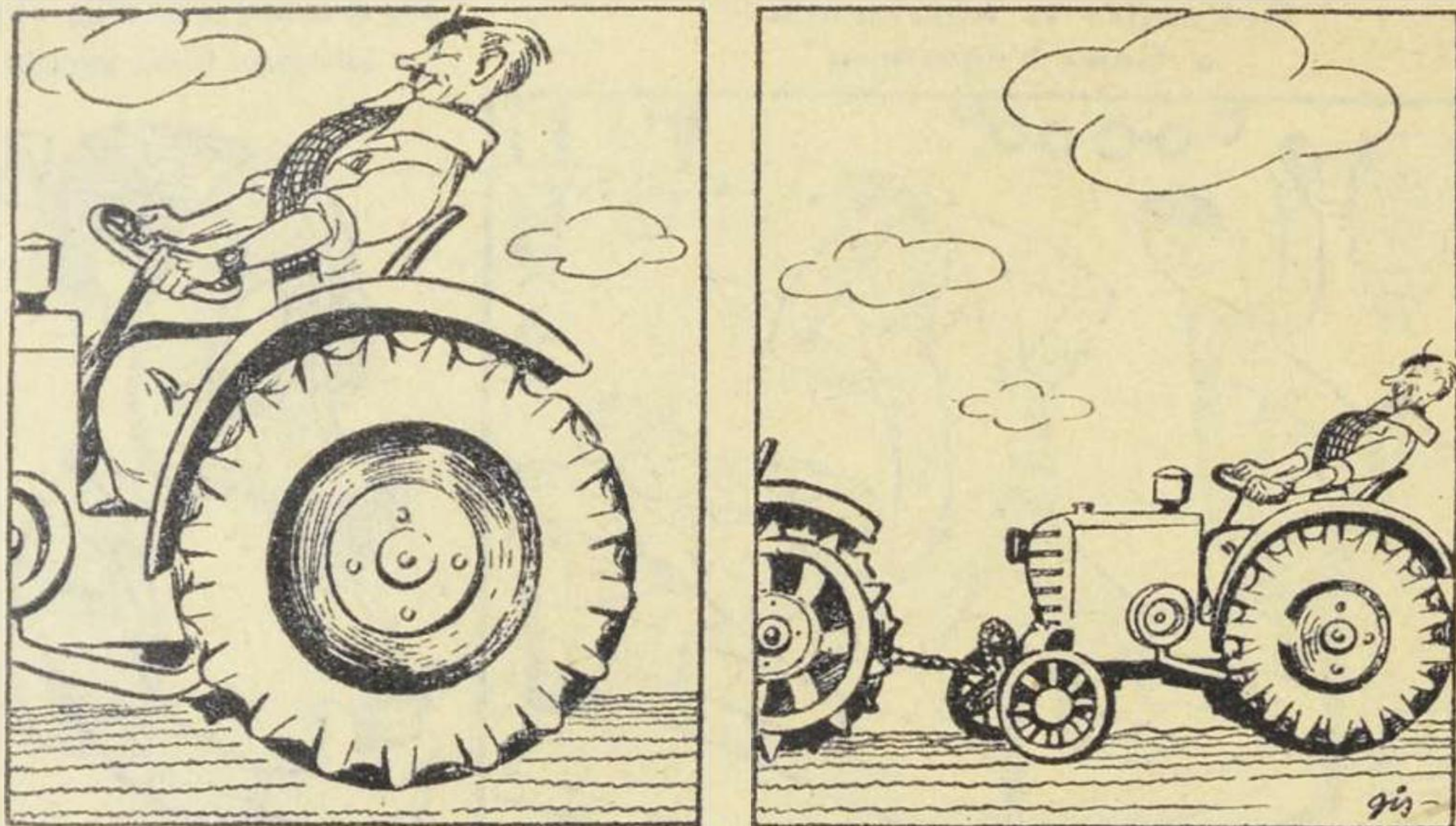
— Nincs más hátra, a leghanyagabb gazdánál megkezdjük az elszámoltatást.

— Nálam?!

(Gis rajzai)

A látszat néha csal

Egyes gépállomásokon félig kijavitott traktorokat állitanak munkába.

Hogy vagy?

A négyes villamoson,
mikor utazom
Buda felé,
s merengek azon,
hogy milyen kellemes,
ha a lábamon töltik el
az ifjúságukat az emberek,
s mikor ez a tudat
erősen foglalkoztatja
kissé érzékeny testemet, —
igen, ekkor
felszól
egy ismerősöm
a perronra,
s oly hanyagul veti oda
a szót,
mint egy lovag
a lándzsát:
„Nocsak!
Hát
te élsz?
Különben, hogy vagy?“

A kérdés egykedvű, unott.
Egy ember,
kinek ok nélkül jár a szája.
És sajnos
felelni kell gyorsan,
mert indul is a villamos
nemsokára.

— Mondjam el neki,
ha még nem ismeri
az élettörténetemet?
Azt röviden is lehet!
Talán azt esetleg,
hogy most hagyott el a lány
akit szeretek?
Hogy kihúzták a fogam
és van
vagy két hete,
hogy nem tudok aludni?
Vagy tán szeretné tudni,
hogy pénztárcám elveszett
s most a legnagyobb
gondban vagyok?
Azt a sok apró bajt
ami nélkül
nem lenne teljes az élet?
Mit beszélhet
ilyenkor az ember?
Mit mondhatok,
hiszen jólnevelt vagyok!?

Feleltem hát
s a felelet
természetesen
mi más lehet,
mely meglepő
s a tárgyhoz szól:
„Köszönöm jól!“

Temes Géza.

Ókori reklamáció

Achilles: Ez magának sarkalás?!

Aki nem tud belenyugodni az őszbe

A kukoricaszár

János bácsi benyitott az ajtón. Négyen ültek négy íróasztalnál; három kartárs és egy kartársnő. Mind a négyen felnéztek. János bácsi bizonytalanul állott a szoba közepén.

— Jónapot kívánok — mondta.

— Tessék várni kérem — mondta az egyik kartárs.

— Kéremszépen — mondta János bácsi.

A kartársnő János bácsira nézett, János bácsi a kartársnőre. A kartársnő fiatal volt és szőke; János bácsi öreg volt és ősz. Szemmelláthatóan tetszettek egymásnak. A kartársnőnek a nagyapja jutott eszébe. János bácsinak az unokája.

— Üljön le, édes bácsi — mondta kedvesen a kartársnő. — Hamarosan sorra kerül.

János bácsi nyelt egyet, de a kartársnő hangja úgy csilingelt, mint valami ezüstharangocska; amellett hasonlított egy kicsit János bácsi legkisebbik unokájára. János bácsi leült. Elővette a pipáját, megtömte, aztán úgy megtömve zsebretette. Megnézte a plakátokat a falon, aztán a naptárt kezdte böngészni. Eltelt egy félóra. János bácsi felállt és jóízűt nyujtózkodott.

— Üljön csak le bácsi — mondta a szőke kartársnő.

— Egy kis türelem! — mondta az egyik kartárs, egy bajuszos, szigorúan, de nem barátságtalanul. — Hamarosan sorrakerül. Nem lehet felfújni semmit, mi is emberek vagyunk.

— Elhiszem kérem — bólintott megértően János bácsi. — De nekem dolgom van kérem. Le kell vágni a kukoricaszárat, ott eszi meg a fene, a végén már csak szalmaértéke lesz. Nem hagyhatom, hogy ott menjen tönkre. Amellett szántani se tudok tőle.

— Kukoricaszár? — figyelt fel a másik kartárs, egy pápaszemes. — Éppen ebben az ügyben van most értekezlet az előadó kartársnál. Tessék csak várni.

— Nem a kukoricaszárról van szó — mondta János bácsi. — Azt csak le kell vágni. Másban járok.

De azért leült. Elővette a pipáját, zsebredugta, aztán elkezdte nézni a csizmája orrát, de azt is elunta hamarosan. Aztán egy pontot vett észre a mennyezeten. Lehet, hogy légy volt, de az is lehet, hogy csak pont volt. Ezen is el lehetett tűnődni egy darabig. Hanem aztán megintcsak eszébe jutott a kukoricaszár, amit le kéne vágni. Óvatosan felállt, de a bajuszos kartárs éberségét nem lehetett kijátszani.

— Várjon már türelemmel bácsi! — szólt rá abban a minutában. — Én még ilyen türelmetlen embert nem láttam! Majd elintézzük a dolgát, nem lopjuk mi kérem a napot, de egyszerre nem lehet mindent!

— Értem én kérem! — bólintott szelíden János bácsi. — De a kukoricaszár... Megígértem az asszonynak, hogy ma levágom... Szántani akarok kérem... Jövőre is kell a jó termés, igaz-e..: Meg aztán azt se akarom, hogy a szárból kimenjen ott a tápérték, nem tüzelőnek akarom én használni, hanem be akarom silózni...

A pápaszemes kartárs megértően bólintott:

— Hát persze! Erről tartanak éppen most értekezletet! A kukoricaszárról van szó... Mondtuk, hogy ott van az előadó kartárs!

A harmadik kartárs, aki eddig nem szólt semmit, összevonta a szemöldökét:

— Tessék helyetfoglalni kérem.

János bácsi kinyitotta a száját, aztán újra becsukta és helyetfoglalt. A szőke kartársnő egy képeslapot nyomott a kezébe.

— Lapozgassa *addig* — mondta kedvesen. — Tetszik tudni, úgy emlékeztet a bácsi a nagyapámra, aki Biharban lakik...

János bácsi örült ennek és lapozgatta a képeslapot. Érdekes képek voltak benne, de valahogy elhomályosította őket a kukoricaszár. „Római kocsiverseny a Mezőgazdasági Kiállításon“ — állt az egyik kép alatt. Erről eszébejutott János bácsinak a kukoricaszár. „Mezőkövesdi szépség népviseletben“ — állt a másik kép alatt. János bácsinak erről is a kukoricaszár jutott eszébe. Aztán elbóbiskolt. Arra riadt fel, hogy kinyílt egy ajtó és belépett rajta egy jóképű barna ember.

— Az előadó kartárs — súgta János bácsi felé a szőke kartársnő; mert János bácsi emlékeztette a nagyapjára, aki Biharban lakik.

És odafordult az előadóhoz:

— A bácsi már órák óta vár, tessék soronkívül elővenni az ügyét, ha lehetséges.

Az előadó jó ember volt; ugyanis nőtlen ember volt és nagyon tetszett neki a szőke kartársnő, noha nem emlékeztette az unokájára.

— Miről van szó? — fordult barátságosan János bácsihoz.

János bácsi megmondta, hogy miről van szó, kis ügy volt, az előadó egy pillanat alatt aláírta, amit alá kellett írni és János bácsi elmehetett levágni a kukoricaszárat.

— Derék ember lehet annak a kis szőke kartársnőnek a nagyapja ott Biharban — gyujtott pipára boldogan odakint János bácsi. — Neki köszönhetem, hogy nem maradok el a munkámmal!

Csak ahogy a Petőfi-közbe befordult, felhősödött el egy kicsit a homloka:

— Csak az a baj — jutott eszébe — hogy holnap meg a sógoromnak kell bemenni a tanácsra és ő nem hasonlít senkire...

Gergely Miklós

A humor könyvéből

MOZARTOT felkereste egy ifjú zongorista és megkérdezte tőle. hogyan kell komponálni.

— Ön nagyon fiatal még, ráér zeneszerzéssel foglalkozni — válaszolt mosolyogva a zeneköltő.

— De hiszen a mester már tízéves korában komponált!

— Az más! Én nem kérdeztem senkitől

•

HEINE szeretett gúnyolódni a betegségéről. Egyszer, amikor egy barátja meglátogatta a kórházban, két ápolónő éppen az ágyba helyezte a hordszékből.

— Hogy vagy? — kérdezte a látogató.

— Amint látod, nagyon jól. A nők folyton a tenyerükön hordoznak.

Egy más alkalommal az orvos a vizsgálat után így szólt hozzá:

— Kedves költőm, sokkal nehezebben köhög, mint tegnap

— Csodálom — felelte a poéta — pedig egész éjszaka gyakoroltam.

Ez a divat!

Sonka-ujj — Ördögbőr — Karfiolfrizura

Kulturfront

Ami sok, az sok…

(Sarkadi Imre így ír a Művelt Népben Jókai „Politikai divatok" című regényéről: „Ezt az egy művet sohse tudtam düh és megvetés nélkül kézbevenni".)

Jókai: Gyerekek, milyen író lehet ez a Sarkadi?
Arany: Goromba…

Anatole France gondolataiból

30 éve halt meg Anatole France, a haladó szellemű nagy francia író

Furcsa emberek a hívők! Hálát adnak istennek, amiért megteremtette ezt a világot; és dicsérik, amiért egy egészen másféle világot is alkotott, ahol majd jóváteszi ennek az igazságtalanságait.

★

Érdekes, hogy milyen kevés hívőnek sürgős, hogy a mennyországba jusson!

★

A bölcs önmagán is nevet.

★

…Valamikor a férfiakat szerette. Most, hogy megöregedett istent szereti. Az ember mindig azt szereti, akit tud, úgy, ahogy tudja és azzal, amije van.

★

A butaság sokszor megakadályozza, hogy az ember ostobaságokat kövessen el.

A BARÁTSÁG VIRÁGCSOKRAI

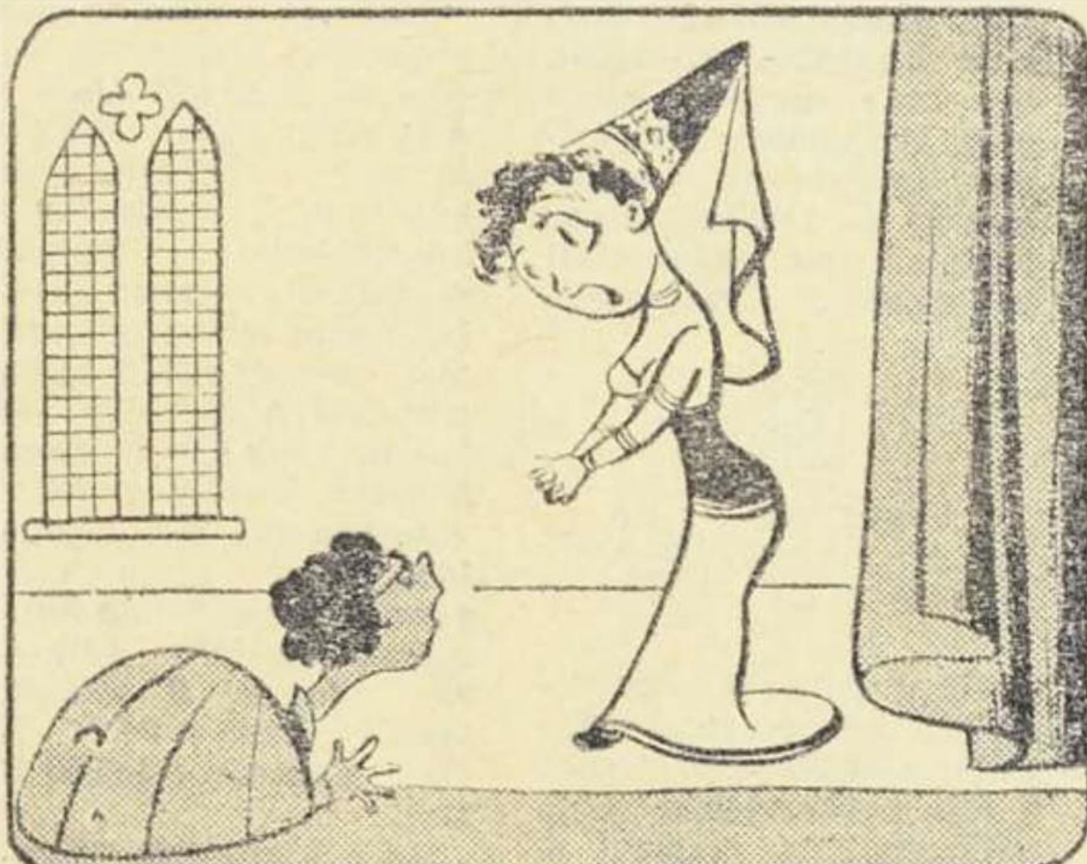
多獻友誼的花束 中國 鍾良 (CSUNG LING) 作

(Csung Ling kínai rajzolóművész műve.)

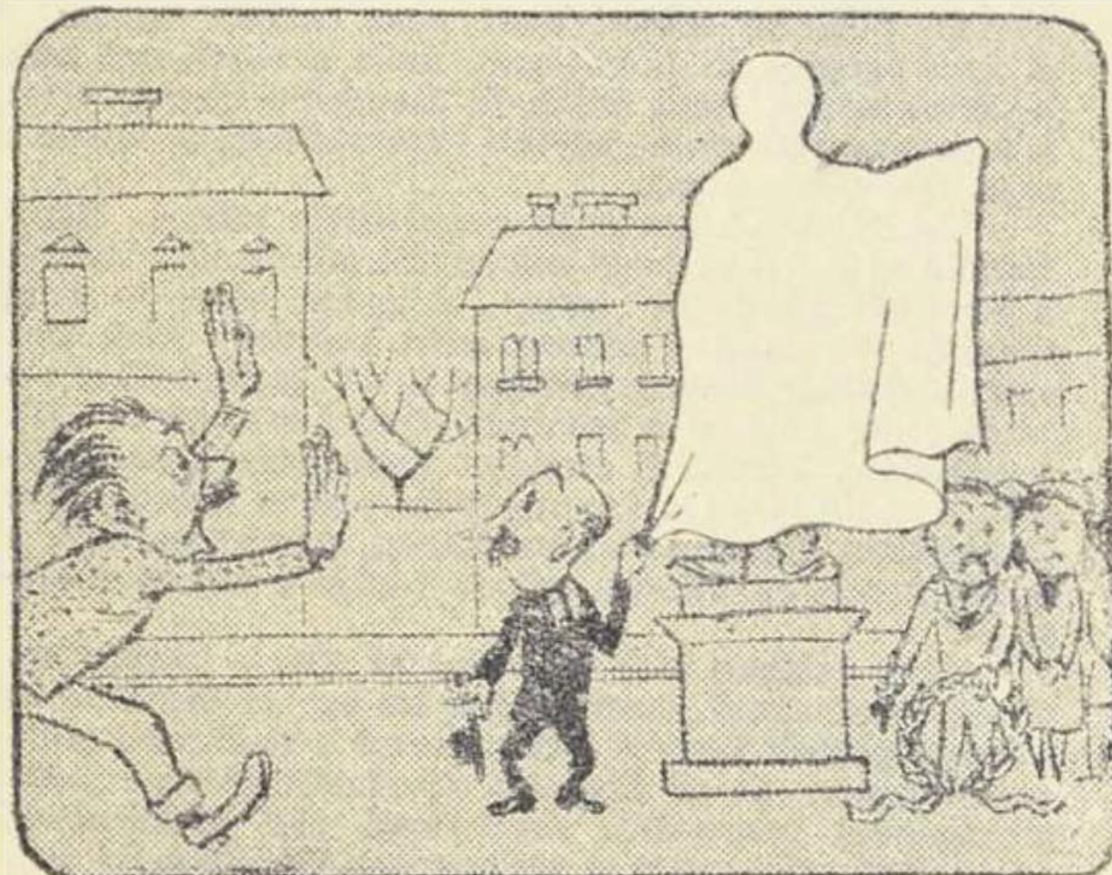
Rajzos példázat — AZOK SZÁMÁRA, AKIKNEK NINCS KELLŐ ÖNKRITIKÁJUK

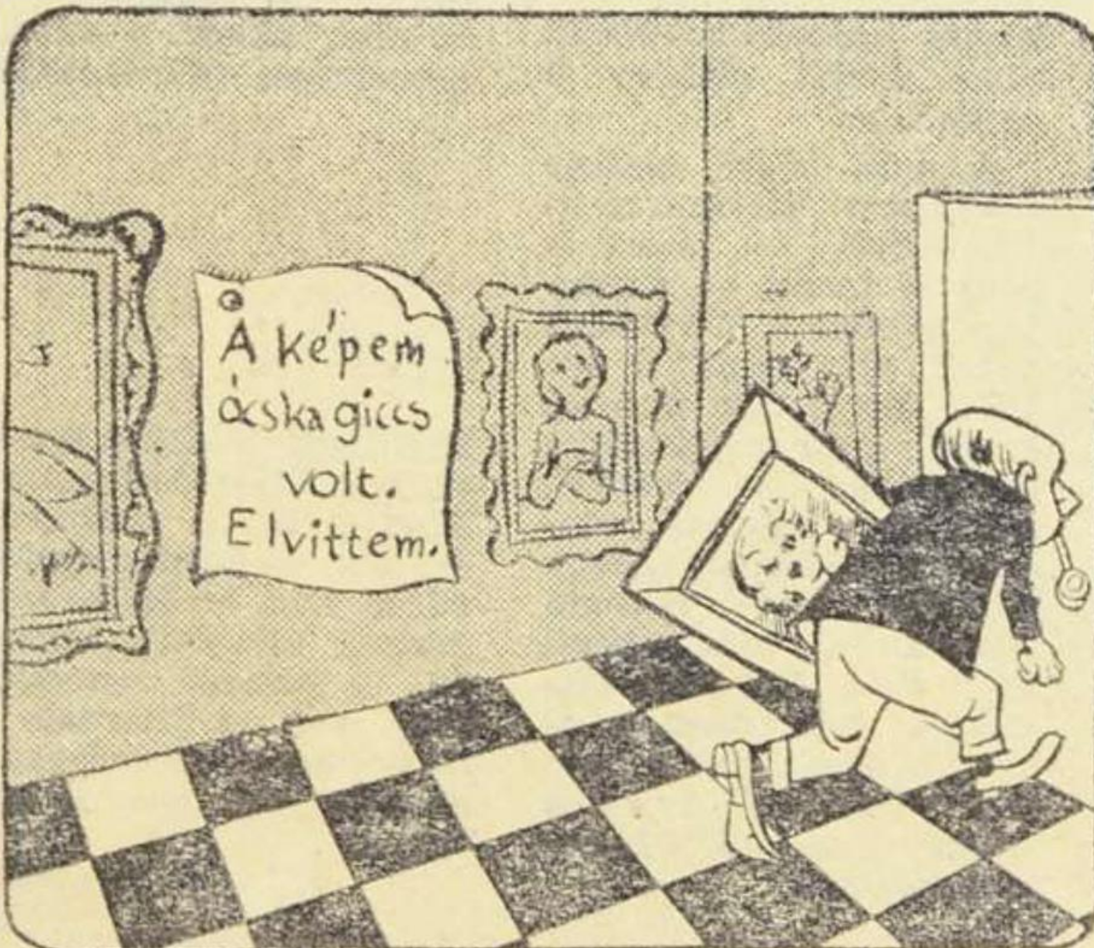
— Itt az új művem szerzői jogdíja. Az egészet magától loptam…

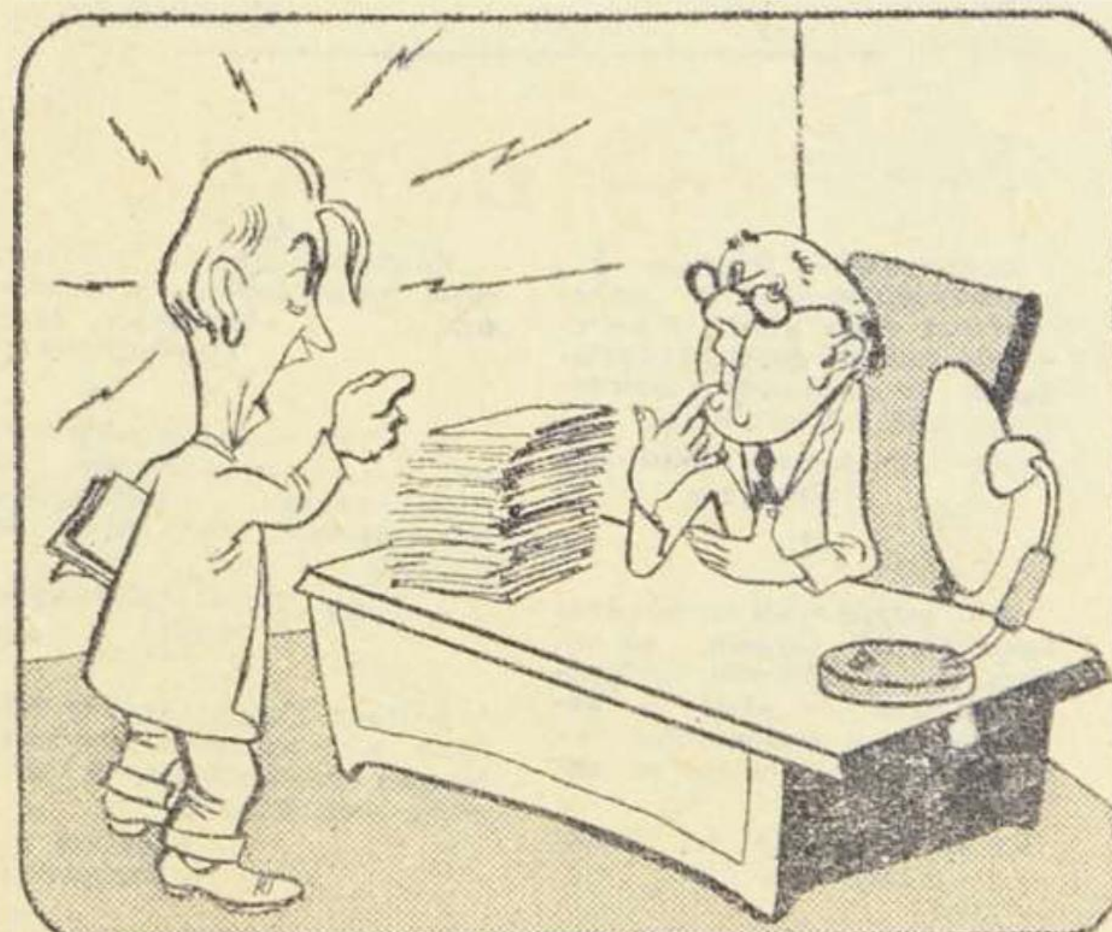
— Jöjjön ki és játsszon helyettem, maga legalább a szerepet tudja!

— Ne leplezzék le! Így még mutat valamit!…

Kép — szöveggel.

— Csak nem akarják kiadni a könyvemet? Erre jut papír?!

(EDMA rajzai.)

Le a bürokráciával!

Mindennapi kenyerünkről

Számos panaszos levél érkezett szerkesztőségünkbe. A levélírók azt sérelmezik, hogy egyes péküzemekben rossz kenyeret sütnek.

A jó kenyérke — írja például egyik olvasónk — nem hagyja „letenni" magát. Az megennivalóan jó és meg is lehet enni. De nem minden kenyér ilyen. Gyakran tapasztalom, hogy üzemi étkezdénk asztalán egész halom kenyér gyűlik össze, mert sületlen vagy keletlen. Az is gyakori, hogy a szállításnál nyomorítják meg úgy a kenyeret, hogy formáját és ízét egycsapásra elveszíti. Ez a kenyér mind külsejével, mind belsejével egyenesen tiltakozik az ellen, hogy megegyük. Az egész dologban mégis az a legrejtélyesebb, hogy egy időben egy sütőüzemből származó kenyérszállítmány között van jó és van teljesen ehetetlen kenyér is. Hogyan történhet ez meg? Miért nem egyformán jó minden kenyér, ami a kemencéből kikerül?

•

Bár kenyerem javát megettem, de erre a miértre nem tudtam megadni a választ. Kénytelen voltam utánanézni egynek is, meg másnak is. El is jutottam egy olyan sütő-üzembe, amely arról híres, hogy évek óta egyformán jó és ízletes kenyeret készít. Ennek eredményeképpen a kis üzlethelyiségben rengeteg a kenyérvásárló. Sokat közülük más kerületekből csal ide a jó kenyér. Megkérdeztem az eladási részleg vezetőjét, hogy mi a jó kenyér titka. Röviden válaszolt: „Nekünk kiváló «mischerünk» van". Ez a kiváló „mischer", vagyis dagasztó: a sztahanovista Naszályi elvtárs. Az üzem a Thököly-út 34-ben van. Vezetője Lendvai elvtárs végigkalauzolt az üzemen, megmutatta a jókarban levő kemencéket, a jól működő szitálógépet, a ropogósra sült kenyeret és elmondotta, hogy nemcsak a jó dagasztó, hanem az egész kollektíva jó munkája teszi lehetővé, hogy a kenyér minősége üzemükben egyenletes legyen.

Következő utam az eladóhoz vezetett. Az Erzsébet királyné-út 419-es Közért-ben a XIV—XVI. kerületi sütőipari vállalat 1401-es üzemének kenyerét árusították. Itt bizony már jócskán akadt sületlen és keletlen kenyér. Az üzlet vezetője szerint: „Előfordult már olyan eset is, hogy 70 kiló selejtkenyeret adtam vissza a szállítónak".

A Lenin-körúti 7409-es Közért vezetője a VII. kerületi sütőipar Síp-utcai üzemének készítményéből mutatott több keletlen és sületlen kenyeret. Rövid „tapogatózás" alaposan meggyőzött arról, hogy a kenyér minőségével valóban baj van.

Ezekután a Landler Jenő-út 12-ben lévő 708-as sütőüzemben próbáltam megtalálni a miértre a választ. Ebben az üzemben a kenyér minősége jó, de nem szitálják a lisztet, csak sütnek rendületlenül. Pedig van szitálógépük, csak éppen beépítése óta még nem használták, mert a tanács nem ad engedélyt a szitálótorony megépítéséhez.

A Wesselényi-utca 74-ben működő 711-es sütöde vezetője a szállítás nehézségeiben látja a hibát. Megemlítette a lisztféleségek folytonos váltakozását és a kenyér pihenési idejét, amit nem tudnak betartani. A szitálógéppel itt is baj van, mert a rozslisztet még a „pékistennek" sem hajlandó átengedni magán. Ezek a szitamasinák, amint később tapasztaltam, az üzemek nagy részében rosszak.

Tovább kutattam a jó kenyérsütés titkait. Megtudtam még azt is, hogy sok kiváló pékiparos elhagyja a szakmát, máshová megy dolgozni, mert — mint mondják — „máshol jobban lehet keresni". Nem szerencsés dolog, hogy a sütőipart a IV. kategóriába sorolták, míg például a kevésbbé fontos szikvízipar a III. kategóriába került. A szakmai utánpótlás nem kielégítő. A szállításnál a korszerűtlen, rozoga kocsikban és triciklikben gyakran összezsúfolják, megnyomorítják a meleg kenyeret. Mindez erősen rontja a kenyér minőségét.

Hogy valóban csak ez volna az oka a kenyér minőségi romlásának, nem tudom. De egy biztos: nem az ilyen minőségű kenyér tette híressé a budapesti sütőipart. Hasson oda az Élelmiszeripari minisztérium, hogy mindennapi kenyerünk visszakapja régi jó hírnevét, adjon több támogatást a sütőiparnak és követelje meg a sütőipar dolgozóitól a lelkiismeretes és jóminőségű munkát. Akkor a miértre választ fog adni maga a kenyér, a jó kenyér, amely olyan megennivalóan jó lesz, hogy majd nem hagyja „letenni" magát.

Bernáth Ede

Ludas Matyi ELINTÉZTE

Köszönetemet fejezem ki a szerkesztőségnek a paksi révjárat és a vonat érkezésének helyes összekapcsolásáért. Ez számunkra sok értékes időt takarít meg.

Horváth József alhadnagy
Táborhely

•

A selejtkerékpárgumival kapcsolatos ügyem elintéződött. A földművesszövetkezeti bolt, — ahol a kerékpárgumit vásároltam — a gumi teljes árát visszafizette.

Veras Zoltán ált. isk. tanár
Nyirvasvári

Közbenjárásukra a fuvardíjat én és társaim megkaptuk.

M. Szücs Jenő
Tunyogmatolcs

•

Ez úton mondok köszönetet, hogy panaszomat az illetékeseknél elintézték. Nyugdíjamat már meg is kaptam.

Nagy Ernő kádársegéd
Mád

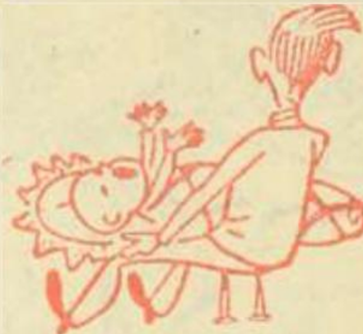
•

Kedves Ludas! Féléve húzódó túlóra-ügyem eredményesen elintéződött. A kifizetés megtörtént.

Sóki István
Veszprém

Dramaturg? Nem dramaturg?

Harmadik fiam születése után tűkön ülve vártam, hogy a XIV. kerületi Tanács elküldje a gyerek születési értesítőjét, amelynek segítségével felvehetem a születési segélyt.

Tíz nap telt el idegőlő várakozásban. Végül is felhívtam telefonon a XIV. kerületi Tanács illetékes osztályát. Egy férfi vette fel a kagylót, amelyet azonban átadott egy Ibolya nevű kolléganőjének (hallottam, hogy így szólította) akinek aztán előadtam a panaszomat. Ibolya jól ismerte az ügyet és közölte velem, hogy a születési értesítő elküldését azért tartották vissza, mert az én foglalkozásom megjelöléséül „dramaturg" van beírva. Márpedig, Ibolya szerint, ez idegen szó és idegen szó a mittudoménmilyen rendelet értelmében születési értesítőben nem szerepelhet. A dolog azért is bonyolult, mert a kórházi okmányon „író-dramaturg" van feltüntetve (felesleges előrelátás!), tehát még az is vitás, hogy mi vagyok tulajdonképpen: író, vagy ez az izé...?!

Hiába próbáltam megmagyarázni, hogy a dramaturgot csak dramaturgnak lehet nevezni, Ibolya hajthatatlan maradt. Természetesen azzal már nem is kísérleteztem, hogy írói mivoltomról is meggyőzzem, mert ha annakidején Ascher Oszkárról nem hitte el a III. kerületi Tanács, hogy dramaturg, akkor miért higyje el rólam a XIV. kerületi, hogy író vagyok?

Azonban Ibolya ez esetben rugalmasnak bizonyult. Kijelentette, hogy írót hajlandó beírni. Boldogan beleegyeztem, ő pedig vállalta, hogy azonnal feladja címemre a születési értesítőt. Így is történt.

Mindenesetre, amíg a tanácsok dolgozói megtanulják, hogy dramaturgok is vannak a világon, a fenti kis történetet közkinccsé teszem, hogy ezáltal is hozzájáruljak az apaság örömei előtt álló kollégáim és a tanácsok közti kapcsolat megszilárdításához.

Remélem, hogy Ibolya kartársnő is hozzájárul... Igen?... Köszönöm...

SZILÁGYI GYÖRGY
(azért is dramaturg)

A cikk hivatkozik Ascher Oszkár esetére. Akkor (1953 július 9-én) a belügyminisztérium illetékes főosztálya a következő választ adta:

A „Dramaturgellenes a tanács" közleménnyel kapcsolatban vizsgálatot indítottunk s megállapítottuk, hogy a III. kerületi anyakönyvvezető hibát követett el, amikor a „dramaturg" megjelölést nem fogadta el és „színész" foglalkozást írt az anyakönyvbe.

Csodáljuk, hogy a XIV. kerületi tanácshoz tizennégy hónap alatt sem ért el a belügyminisztérium utasítása.

Nagyon kevés!

A Jogtudományi Közlöny legutóbbi számában egy tanulmányom jelent meg. Terjedelme hat teljes nyomtatott oldalt tesz ki és többheti szakirodalmi és gyakorlati buvárkodást végeztem,

amíg az anyagot megírásra érettnek éreztem. Tizenöt oldalas kéziratomat a lap szerkesztőbizottsága véleményezés céljából a magánjogi tanszék professzorának, dr. Nizsalovszky Endre egyetemi tanárnak adta ki. A tőle kapott kedvező vélemény után került cikkem a nyomdába.

A mult héten, amikor értesültem cikkem megjelenéséről — mert a pénz is fontos — felhívtam telefonon a kiadóhivatalt, ahol közölték velem, hogy 240 forintot kapok. Igen meglepődve hallgattam e közlést, mert ez a végzett tudományos munkával sehogy arányba nem hozható nyomtatott oldalankénti 40 forintos írói honoráriumnak felel meg, s ez messze alatta van a nálunk általában szokásos újságírói, vagy írói honoráriumoknak.

Másnap, amikor a pénzespostás megjelent nálam és a JAKF (Jogi és Államigazgatási Könyv- és Folyóiratkiadó) pénzküldeményét számolta le íróasztalomra, nagyon csodálkoztam azon, hogy 145 forint leolvasása után már csak 60 fillért tett az asztalra. A szelvény hátlapján a JAKF a következőket közölte velem:

Jogtudományi Közlöny 1954. 7—8. szám utáni szerzői honorárium 240.— forint, szerzői vált.-ért 80.— forint, 6 százalék adóért 14.40 = 94.40 forint. Összesen: 145.60 forint.

Ez a kimutatás egészen világos. De nem egészen helyes. Ha a 240 forintos honoráriumból levontak szerzői változtatásért 80 forintot, akkor a szerzői honorárium valójában 160

forint lett. Ennek a 6 százalékos adója pedig nem 14.40, hanem csak 9.60. De azt is kérdezhetném, miért vont le 80 forintot „szerzői vált.-ért", amikor én, a szerző, nemcsak, hogy nem változtattam a cikk szedésének szövegén, de még csak nem is láttam azt.

Dér Pál

Jönnek a bikák!

Szeptember 19-én a következő táviratot kaptam Nyiregyházáról:

„20 BIKAAT DELI GYORSSAL VAARJATOK EVIKET"

Hiába törtem a fejem, nem tudtam a szöveget megérteni. Bikát ugyanis nem rendeltem. Egyet sem, nemhogy huszat! Viszont lehetséges, hogy a szöveg titkos és a valóságban mást jelent, de akkor ki az az Évike? Egy Évikét ismertünk a házban, de kijelentette, hogy semmit sem tud a bikákról.

Egyik barátom azt tanácsolta, hogy forduljak a Mezőgazdasági Kiállítás vezetőségéhez, mert a bikákat biztosan odaküldik. Szerinte valószinüleg Évikének hívják a kisérők vezetőjét.

Másnap a Mezőgazdasági Kiállítás gulyásaival és egy állatorvossal kimentünk a déli gyorshoz. Vártuk a bikákat és Évikét...

A déli gyors megérkezett, de bikák és Évike nélkül. Már-már távozni készültem a mérges gulyásokkal, amikor megpillantottam Erzsébetet, feleségem hugát. Ő küldte a táviratot — de a következő szöveggel:

„20-dikán déli gyorsnál várjatok, Erzsébet".

Ezt a táviratot szövegezték át a postán bikákra és Évikére. Még jó hogy nem oroszlánokat írt a posta, mert akkor az Állatkert vezetőségét kellett volna mozgósítanom...

Kovács Jenő
Bp., Havas-utca 7.

Még egy távirat-ügy

Három hónapja várok egy táviratot. Elkallódott. A posta „magyarázata" nem elégít ki. Talán a Ludas útján megtudhatom a rejtélyes táviratkézbesítés történetét.

Július 1-én kitűnő érettségi eredményemhez pesti nagynéném gratulálni akart és dísztáviratot küldött számomra Kecskemétre: a táviratot a 62. számú postahivatalnál adta fel. Két hét mulva, mikor meglátogatott bennünket, szóbakerült a távirat és kiderült, hogy az nem érkezett meg. Nagynéném hazautazása után a távirat ügyében írt a postahivatalnak, ahonnan a következőket írták vissza: „A kérdéses távirat beérkezett és a címzettnek szabályszerűen kézbesítve lett, s a Kecskeméti Konzervgyár Horváth nevű kazánfűtője vette át."

Miért kézbesítették a táviratot a címzett helyett Horváth nevű kazánfűtőnek? És hogyan kézbesítették a táviratot Horváth nevű kazánfűtőnek a Kecskeméti Konzervgyárban, amikor ott nincs is ilyen nevű kazánfűtő?

Náczi Erzsébet
Kecskemét, Szolnoki hegy 13.

Milyen hosszú legyen a tűzpiszkáló?

A Járműfelszerelések Gyára háztartási tűzpiszkálókat készít, egyszerű fémrúdból, melynek egyik végét nyélnek, másik végét tűzpiszkálásra alkalmasnak hajlították meg. Ha a tűzpiszkáló három centiméterrel hosszabbra sikerül a „szabványnál", a belkereskedelmi minisztérium nem veszi át a gyártmányt.

Helyes dolog a pontosság. Helyes az, hogy egyes cikkek méretezését a szabvány meghatározza. De vajjon melyik háziasszony ellenőrzi szabvány szerint a tűzpiszkáló hosszát? Mennyivel alkalmatlanabb egy három centiméterrel hosszabb tűzpiszkálóvas a tűz piszkálására, mint a szabványos?

Halász Lea
Rudas László-utca 45.

LUDAS MATYI. Főszerkesztő: GÁDOR BÉLA. — Felelős szerkesztő: FÖLDES GYÖRGY. — Szerkesztő: TABI LÁSZLÓ.
A kiadásért felel: a Lapkiadó Vállalat igazgatója. — Szerkesztőség: VII., Lenin-körút 9—11. Telefon: 222—271, 221—293. — Kiadóhivatal: VII., Lenin-körút 9—11. Telefon: 221—285.
Terjeszti: Posta Központi Hírlapiroda Ü. V. Lapterjesztési ügyek: V., József nádor-tér 1. Telefon: 183—022, 180—850.
Szikra Lapnyomda. Budapest, VIII., Rökk Szilárd-utca 6. — Felelős vezető: Kulcsár Mihály — Példányszám: 370.000
KÉZIRATOT NEM ŐRZÜNK MEG ÉS NEM KÜLDÜNK VISSZA.